№ 111 ՈՒՐԲԱԹ, 25 ՄԱՅԻՍԻ

1912
ՔԱՌԱՍՈՒՆԱՄԵԿԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՈՒՐԲԱԹ, 25 ՄԱՅԻՍԻ № 111

ՄՇԱԿ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

Տարեկան գինը 10 րուբլի. կէս տարվանը և 7 ամսվանը 6 րուբլի.
Առանձին համարները ԱՄԵՆ ՏԵՂ 5 ԿՈՊ.

Թիֆլիսում գրվում են խմբագրատանը.

Մեր հասցէն՝ Тифлисъ, редакція „Мшакъ"
Сергіевская ул., № 5
Tiflis, Rédaction „Mschak"

Խմբագրատան տէլէֆօն № 2—53.

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—2 (բացի կիրակի և տօն օրերից).

Բայտարարութիւն ընդունվում է ամէնքիցով

Բայտարարութիւնների համար վճարում են իւրաքանչիւր տողատեղին 20 կօպէկ.

Տպարանի տէլէֆօն № 67.

ԲՈՒՆԻՒԻ 1-ԻՑ ՄԻՆՉԵՒ ՏԱՐՎԱՑ ՎԵՐՋԸ 6 ՐՈՒԲ.

Հասցէն փոխելու համար պէտք է ուղարկել նաեւ հին հասցէն եւ 40 կ. Համակատարում: ՀԻՆ ՀԱՍՑԷՆ եւ 40 կ. չուղարկողների խնդիրները՝ հասցէն փոխելու վերաբերմամբ՝ ԿԸ ԹՈՂՆՎԵՆ ԱՆՀԵՏԱՔՐՔԻՐ:

Բայտարարութիւնների համար պիտի վճարել. I երեսի վրա իւրաքանչիւր տողատեղին (պիտիտ)—20 կ., IV երեսի վրա—10 կօպ.:

Կովկասից դուրս գտնվող անձերի և հիմնարկութիւնների բայտարարութիւնները ընդունվում են՝ Մոսկվայում—Центральная Контора Объявленій Торговыхъ Домовъ Л. и Э. Метцль и К°, Мясницкая, д. Сытова, և նրա բաժանմունքներում—Петербургում՝ Морская, 11, Վարշավայում՝ Маршалковская, 130, Վիլնօյում՝ Большая, 38, Պարիզում՝ 8 Площадь Биржи.

ԱՊԱՒՈՒԿ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՄ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՉԷ ԸՆԴՈՒՆՎՈՒՄ

„ՄՇԱԿԻ" ՅՕԲԵԼԵԱՆԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ

յայտնում է ի գիտութիւն հայ հասարակութեան, որ շաբաթ, մայիսի 26-ին, Վանքի մայր-եկեղեցում, պատարագից յետոյ, «Մշակի» 40-ամեակի լրման առիթով, նշանակված է

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ «ՄՇԱԿԻ» ՀԻՄՆԱԴԻՐ

ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆՈՒ

և բոլոր հանգուցեալ աշխատակիցների, այն է՝ Արծրունի Անդրէաս, Ամերիկեան Մինրդատ, Արփիարեան Արփիար, Աղայեան Ղազարոս, Աւետմեան Թադէոս, Արարատեան Ալէքսանդր, Աստամեան Մարգար (բժշկապետ), Աթաբէկեան Ներսէս, Արամեան Միսաք (բժշկապետ), տ. Աղամալեան Մարիամ, Բէկնազարեան Սարգիս քահանայ, Բահաթրեան Առաքել, Բահաթրեան Գաբրիէլ, Դէմիրջօղլեան Յորէն քահանայ, Եաղուբեան Գասպար, Եաղուբեան Կարապետ, Թաւաքալեան Բագրատ վարդապետ, Իզմայլեան Պօղոս, Ծօչայեան Լեւոն վարդապետ, Յակոբեան Գրիգոր, պրօֆեսօր, Հախումեան Սիմէօն, Ծատուրեան Արշակ, տ. Մատաթեան Գայիանէ, Մատանկօզեան, Մելիք-Փաշայեան Ալէքսանդր, Մելիք-Փարսադանեան Շահրիար (բժշկապետ), Մինրայէլեան Քրիստափոր, Նալբանդեան Վահան, Շահազիզ Սմբատ, Շահվերդեան Բարսեղ, Շիշմանեան Ղեւոնդ եպիսկոպոս (Գիրուկ), Պատկանեան Ռաֆայէլ, Պոլոչան Պերճ, Պապեան Գրիգոր, Պալասանեան Ստեփան, Զալալեան Ռուբէն, Սեդրակեան Արիստակէս եպիսկոպոս, Սունդուկեան Գաբրիէլ, Ստեփանէ Յորէն եպիսկոպոս, Սաղաթելեան Մինրայէլ, Տէր-Ստեփանեան Ստեփան քահանայ, Տէր-Բարսեղեան Բարսեղ քահանայ, Տէր-Օհանեան Մուշեղ, Տէր-Մարկոսեան Նատալիա, Րաֆֆի, Փան-Կրիկէն և այլոց:

Հոգեհանգստի սկիզբն է ցերեկվայ ժամը 12-ին:

ՔԱՌԱՍՆԱՄԵԱԿ „ՄՇԱԿԻ"

Լոյս տեսաւ ՔԱՌԱՍՆԱՄԵԱԿ «ՄՇԱԿԻ»—«ՏԱՐԱՋԻ» փառահեղ ԱԼՄԱՆԱԽԸ:

ԳԻՆԸ 3 Ր., ՎԵԼԻՆՕՎԻ ԹՂԹԻ ՎՐԱ 10 Ր.:

Յօբելեանի տօնախմբութեան ամբողջ օրը, մայիսի 26-ին, Թիֆլիսում «ՄՇԱԿԻ» բաժանորդների համար 1 ր. 50 կ.: Մայիսի 27-ից անխտիր ամէնքի համար 3 ր.: Վերադիր վճարով պատուէրները մնում են անկատար:

Դիմել՝ ТИФЛИСЪ, БЮРО ПЕЧАТИ, Головинскій пр., 41. 26. 1—1

ՎՐԱՑ ԱԶՆՈՒԱԿԱՆՆԵՐԻ ԹԱՏՐՕՆ

Կիրակի, մայիսի 27-ին

Դերասան Գ. ՄԻՐԱՂԵԱՆԸ հայ դերասանների մասնակցութեամբ

Ի պատիւ „ՄՇԱԿԻ" լրագրի եւ Գ. ՍՈՒՆԴՈՒԿԵԱՆԻ «ՊԷՊՕ» կօմեդիայի 40-ԱՄԵԱԿՆԵՐԻ կը կազմակերպէ հանդիսաւոր ներկայացում հետեւեալ ծրագրով՝

I

Երկու խօսք Գր. Արծրունու եւ Գ. Սունդուկեանի մասին

Կը խօսի Գ. Մ.

II

ՊԷՊՕ

Կօմեդիա 3 գործ. հեղ. Գ. Սունդուկեանի

Գլխաւոր դերակատարներն են՝ Լիզէմեան՝ տ. Դուրեան-Արմէնեան, Շուշան՝ տ. Վարդուհի, Պէպօ՝ Գ. Միրաղեան, Ֆիքօ՝ Գ. Տէր-Յակոբեան, Զիմզիմօվ՝ Ց. Տէր-Գրիգորեան, Կակուլի՝ Ա. Մամիկոնեան:

III

ԱՊՕԹԷՕԶ

„ՊԷՊՕՅԻ ԱՐՁԱՆԸ"

Սկիզբն է ժամը 9-ին ✦ Տեղերի գները սովորական են:

Րէժիսեօր-կարգադրիչ՝ Գ. Միրաղեան

Տոմսակները վաղօրօք կարելի է ստանալ Գ. Միրաղեանից, «Մշակի» խմբագրատանը, ժամը 1-ից մինչև 3-ը, իսկ ներկայացման օրը՝ թատրօնի կասայում:

առ. 371. 3—2

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՊԵՐԱ

Բազմի Հայոց Կուլտուրական Միութեան Գեղարուեստական Սեկցիան

ԱՐՔՈՒՆԱԿԱՆ ԹԱՏՐՕՆՈՒՄ

Ուրբաթ, Մայիսի 25-ին

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ

կը ներկայացնի

Տաղանդաւոր երաժիշտ ՉՈՒԽԱՋԵԱՆԻ

ԼԵՔԼԵՔԻՋԻ ՀՕՐ-ՀՕՐ ԱՂԱ

յայտնի կօմիք. օպերան 3 գործող.

Մասնակցութեամբ օպերային բեմի արտիստներ տ. Պրեսինսկիի, Ս.-Պետերբուրգի «Буффъ» թատրօնի արտիստ Վալերիանօվ-Հիւլեանի, Արաքսեանի, Մինասեանի, բարեհաճ մասնակցութեամբ դիրիժօր ՓՈՒՂԻՆԵԱՆԻ և ուրիշների:

Խումբը բաղկացած է 40 հոգուց, ղեկավարութեամբ պ. Մանուկեանի:

✦ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՊԱՐԵՐ և ԲԱԼԼԵՏ ✦

Տոմսակները սկսած 5 ր. 50 կ. մինչև 40 կ. վաճառվում են թատրօնի կասայում: Նոյն տեղը վաճառվում է նաև օպերայի համառօտ բովանդակութիւնը:

Սկիզբը երեկոյեան ճիշդ ժամը 8½-ին:

Րէժիսեօր՝ Արաքսեան

Կարգադրիչներ՝ տ. տ. Աֆթանդիլեան Հ. Ց., Ալիբէկեան Ն. Ի., Լիսիցեան Ե. Ֆ., բժ. Զարգարեան Ա. Ա., Մարտիրոսեան Բ. Մ.

1872=ՔԱՌԱՍՆԱՄԵԱԿ=1912

„ՄՇԱԿԻ"

ՅՕԲԵԼԵԱՆԱԿԱՆ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

ԿԸ ԿԱՏԱՐՎԻ ՇԱԲԱԹ, ՄԱՅԻՍԻ 26-ԻՆ, 1912 Թ.

ԹԻՖԼԻՍԻ ԱՐՔՈՒՆԱԿԱՆ ԹԱՏՐՕՆՈՒՄ

ՀԵՏԵՒԵԱԼ ԾՐԱԳՐՈՎ.—

I. ՀԱՄԵՐԳ Բարեհաճ մասնակցութեամբ տ. տ. Ն. Գրիգորեանի, Լուլու Կէսսէրի, օր. Ե. Ի. Սպէնդիարեանի, Ա. Արմէնեանի, ջութակահար Գ. Վրոյրի, Կօպէնհագէնի եւ այլոց:

Կառավարիչ երաժշտական մասի՝ տ. Ի. Սպէնդիարեան

II. ԱՊՕԹԷՕԶ Ղեկավարութեամբ Գ. Բաշինջաղեանի: «ՄՇԱԿԻ» ՀԱՆԳՈՒՑԱԼ ԳՈՐԾԻՉՆԵՐԻՑ՝ Գր. Արծրունի, Ա. Արծրունի, Րաֆֆի, Ռ. Պատկանեան, Մ. Ամերիկեան, Արփիար (Հայկակ), Գ. Սունդուկեան, Գ. Միրզոյեան, Ս. Պալասանեան, Գ. Եաղուբեան եւ Պ. Իզմայիլեան եւ ԱՑԺՄԵԱՆ ԳՈՐԾԻՉՆԵՐԻՑ:

III. ՅՕԲԵԼԵԱՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ Ընթերցումն շնորհատուրական օրհնագիրների, ուղերձների, հեռագիրների, շնորհատուրական ողջոյններ պատգամաւորութիւնների, ներկայացուցիչների եւ այլն:

Սկիզբը է երեկոյեան ժամը 8½-ին:

ՏՈՄՍԱԿՆԵՐԻ ԳԻՆԸ նուագեցրած, դրամատիական:

ՏՈՄՍԱԿՆԵՐԸ ՎԱՃԱՌՔԻ ԿԱՐԵԼԻ Է ՍՏԱՆԱԼ 1) Եփրեմ Մատուրեանի մագազինում, Դվորցօվայա փողոց:
2) «Պրոգրէս» խանութում, Գօլօվինսկի պր., Թիֆլիսի Ժողովարանի կողքին:
3) Թատրօնի կասայում:

Բոլոր այն հասարակական, կուլտուրական եւ լուսաւորական հաստատութիւններն ու ընկերութիւնները, որոնք որոշել են կամ մտադիր են ողջունել „Մշակի" յօբելեանը, խնդրվում են բարեհաճել յայտնել իրանց ներկայացուցիչների եւ պատգամաւորների թիւը, անունը եւ հասցէն մինչեւ ամսի 25-ը, որպէս զի կարելի լինի վաղօրօք ուղարկել նրանց յատկացվելիք տեղերի տոմսակները: Նոյնպէս թերթանացի ողջունել ցանկացողները կամ ուղերձ կարդացողները խնդրվում են յայտնել այդ մասին Բիւրօյին մինչեւ նոյն ժամը:

Բիւրօն յայտնում է նաեւ, որ ցանկացողները՝ մասնակցել յօբելեանի երկրորդ օրը, կիրակի, մայիսի 27-ին, ցերեկվայ ժամը 3-ին կայանալիք ԲԱՆԿԷՏԻՆ, ի պատիւ „Մշակի" խմբագրութեան, կարող են վաղօրօք դիմել Բիւրօյի անդամ պ. Մինացական Մարտիրոսեանին (Пушкинская, типографія Мартиросянца, д. Кредитнаго Общ.) կամ գրվել „Մշակի" գրասենեակում:

ՅՕԲԵԼԵԱՆԱԿԱՆ ԲԻՒՐՕ

Գ. ԲԱԾԻՆՋԱՂԵԱՆԻ ՆԿԱՐՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ

ԲԱՑ Է

Թիֆլիսի Ժողովարանի դահլիճում (Գօլօվ. պր.) առաւ. ժամը 10-ից մինչև երեկ. ժ. 6-ը:

(ա. օ.) առ. 378. 5—1

ՊԱՍՏԱՌՆԵՐ

(ՕՒՕԻ)

ԵՂԲ. ՏԱՐՈՆՕՊՕԼ ՖԱԲՐԻԿԱՅԻ

Բաժանմունքը Թիֆլիսում, Գօլ. պր. 21, տուն Արխիտական Ընկ., տէլէֆօն № 355.

Պահեստամթերօք կան մեծ բանակութիւնքով ընտիր պաստառներ ամենավերջին ոճերով, ֆաբրիկայիս իսկական գներով

8 կօպ. սկսած մինչև 6 ր. իւրաքանչիւր րուլօն:

Ունի պահեստներ Թուլասատանի գլխաւոր քաղաքներում:

ՆՄՈՒՇՆԵՐԸ ՈՒՂԱՐԿՎՈՒՄ ԵՆ ԶԱՐԻ:

(Հ.ու.) առ. 154. 50—22

ԲԺԻՇԿ

Ե. Ի. ՄԻՆԱՍԵԱՆՑ

Նեղքին, երիկայոց և ստամոքսա-աղիքային հիւանդութիւններ:

Պրօֆ. Mathieu-ի մանագիտական կլինիկայից—Պարիզում:

Ընդունելութիւնը (առաւ. ժ. 9—11. (երեկ. ժ. 5—7.

Ելիզավետինսկայա փող. № 39. տէլ. № 1067.

(Կ.Չ.ու.). առ. 179. 100—25

ՍՊԱՍՍՈՒՄ ԵՆՔ

Մենք անհամբեր հեռագրի ենք սպասում Պետերբուրգից կովկասեան բարձրագոյն դպրոց հիմնելու խնդրի մասին:

Տարիներ շարունակ մենք կովկասցիներս աշխատել ենք ապացուցանել նրա կարեւորութիւնը և անհրաժեշտութիւնը թէ տեղային և թէ պետական շահերի տեսակէտից:

Եւ եղել են րոպէներ, երբ խնդրի նպաստաւոր լուծումը համարվել է ապահովված: Սակայն անսպասելի կերպով հանդէս են եկել նոր խոչընդոտներ, կուտակվել են սև ամպեր և պարզ ու որոշ խնդիրը վերածվել է բարդ և կնճռոտ մի խնդրի:

Մեր լրագրի էջերում մենք շատ անգամ առիթներ ենք ունեցել խօսելու բարձրագոյն դպրոցի էական նշանակութեան մասին: մենք նուիրել ենք խորհրդածութիւններ այդ կարեւոր հաստատութեան նկատմամբ և պարզել ենք, որ կովկասեան համալսարանի կամ բարձրագոյն դպրոցի հիմնարկութեան յետաձգվելը արգելք է հանդիսանում մեր երկրի կուլտուրական աւելի արագ զարգացման համար:

Կովկասեան բարձրագոյն դպրոցի խնդիրը անցեալում, գժբաղդաբար, դասվել է այն խնդիրների յուցակի մէջ, որոնց վերաբերութեամբ պէտք է ունենալ յատուկ քաղաքական նկատումներ: Եւ երբ մի անգամ սխալ տեսակէտը գործադրութիւն է գտել, նա անընդունակ է դարձել շուտով փոփոխութեան ենթարկվելու և մերժվելու, իբրև բոլորովին անտեղի առարկութիւն:

Մի մխիթարութիւն, որ ունենք այժմ, այն է, որ կովկասեան ներկայ բարձր իշխանութիւնը առանց կանխակալ աննպաստ նախապաշարմունքների է վերաբերվում խնդրին և, լուվին հասկրող հանդիսանալով բարձրագոյն դպրոցի հաստատութեան մեր երկրում, ինքը իր կողմից աջակցում է խնդրի դրական լուծմանը:

Եւ որքան ուրախ կը լինէինք, եթէ այս օրերս կարող լինէինք մենք աւետել մեր ընթերցողներին, որ բարձրագոյն դպրոցի հաստատութիւնը վերջապէս գտել է հաւանութիւն բարձր առեանների կողմից և մտնում է իր իրագործութեան շուրջի մէջ:

Ուր է թէ այդպէս լինէր:

Սպասում ենք հեռագրի:

Ա. Քալանթար

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

(Պետհրատ Հնս. Գրաբ.)

23 մայիսի

Լօնդօն.—Երբեմն տեղի ունեցող բոլոր ընտրութիւնների ժամանակ ընդդիմադիր կուսակցութիւնները կը մեղադրեն կառավարութիւնը ընտրութիւնների արդիւնքները կեղծելու մէջ։ Այս անգամ ալ ընդդիմադիր կուսակցութիւնները կը մեղադրեն կառավարութիւնը ընտրութիւնները կեղծելու մէջ։ Ընտրութիւնները տեղի ունեցան 9 մայիսին։ Ընտրութիւնները տեղի ունեցան 9 մայիսին։ Ընտրութիւնները տեղի ունեցան 9 մայիսին

ՎԵՐՋԻՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Ֆիքիլոս, 24 հոկտ.

«Մշակ» 40-ամյակի Ցօբելեանին

Ցանկանալով Մշոյ ընթերցասէր հասարակութեան մատուցանել «Մշակ» հոգեհանգիստ ցաւ «Մշակ» ընկերութեան Ֆիքիլոսի մասնաճիւղը որոշեց 40-ամեայ «Մշակ»-ին նուիրել հետեւեալ գրքերը՝ 1) Լեւոն Յովսէփեանց, 5 լ., Ֆիքիլոսի պատմութիւն, 100 լ., 2) Լեւոն Յովսէփեանց, 5 լ., Ֆիքիլոսի ծովեզերեայ գաւառները, 100 լ., 3) Մ. Մալխասեանց, 25 լ., 4) Մուրատ Տարօնեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» 1910 թ. № 40-ամեայ մեր գրական գործունէութիւնը), 5) Մեքսիկոյ տարածքին նուիրեալ «Մշակ» հոգեհանգիստ, 2 լ., 6) Տէր-Ցօրեանցներ, 5 լ., 7) Հայ մեծատուններ, 5 լ., 8) Տէր-Ցօրեանցներ, 2 լ., 9) Ալեքսանդրապոլի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 10) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 11) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 12) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 13) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 14) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 15) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 16) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 17) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 18) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 19) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 20) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 21) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 22) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 23) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 24) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 25) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 26) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 27) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 28) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 29) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 30) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 31) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 32) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 33) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 34) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 35) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 36) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 37) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 38) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 39) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 40) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 41) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 42) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 43) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 44) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 45) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 46) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 47) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 48) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 49) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 50) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 51) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 52) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 53) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 54) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 55) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 56) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 57) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 58) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 59) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 60) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 61) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 62) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 63) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 64) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 65) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 66) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 67) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 68) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 69) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 70) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 71) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 72) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 73) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 74) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 75) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 76) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 77) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 78) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 79) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 80) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 81) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 82) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 83) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 84) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 85) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 86) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 87) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 88) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 89) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 90) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 91) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 92) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 93) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 94) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 95) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 96) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 97) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 98) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 99) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110), 100) Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցի, 3 լ., (տես «Մշակ» № 110)։

Ֆիքիլոս, 23 հոկտ.

Հոկտեմբերի 21-ին Ֆիքիլոսի Ս. Տէր-Աստուածածին եկեղեցում կատարուեց 40-ամեայ «Մշակ»-ի հոգեհանգիստը։ Ժամերգութեան ներկայ էին բազմաթիւ հոգեւորականներ, ինչպէս նաեւ ազգային մտաւորականներ։ Ժամերգութեան աւարտին Ֆիքիլոսի «Մշակ» ընկերութեան անդամները մի հոգեհանգիստ ցաւ «Մշակ»-ին։ Ապա ընկերութեան անդամներ Ս. Տէր-Ցօրեանցը, Ա. Ղազարեանը, Ա

կարողացան փախչել, սակայն մի քիչ անց աջողվեց նրանց ևս ձերբակալել քաղաքիս փողոցներում։ Պարզվեց, որ նրանցից շատերը ժամանակին բանտարկված են եղել այլևայլ յանցանքների համար, իսկ ապա վարչական կարգով Թիֆլիսից աքսորված։ Նրանց անուններն են՝ Վիկտոր Նասիրիձէ, Մինա Մեսուիձէ, Դաւիթ Սուլթանչվիլի, Ալէքսէյ Մայսուրաձէ, Գէորգի Շաթլաձէ, Ալէքսանդր Նասօրիձէ, Պետր Զիաուչվիլի, Լուկա Մեսխի և Արկադի Էլբակիձէ։ Ձուզուլբեանների այս խմբակից երեք հոգի մայիսի 23-ին, երեկոյեան ժամը 10-ին, Կախետինսկի հրապարակում փորձ են փորձել թալանելու Թիֆլիսեցի Ալէքսանդր Սարգսեանին. ձերբակալվածներից այս եւ երեք հոգուն վերջինս ճանաչեց։

◆ Թեմիս կառավարիչ Եփրեմ եպիսկոպոսի թոյլտուութեամբ, մայիսի 27-ին, ցերեկվայ ժամը 12-ին, պատարագից յետոյ, Գայիանեան օրիորդաց դպրոցի դահլիճում կայանալու է ծխական ժողով, որին մասնակցելու հրաւիրվում են Մողնու ս. Գէորգ եկեղեցու չափահաս ծխականները։ Ժողովին կը զեկուցվի դպրոցի հոգաբարձութեան տարեկան հաշիւը, որից յետոյ տեղի կունենան նոր հոգաբարձութեան և վերատուչիչ յանձնաժողովի ընտրութիւնները։

◆ Մի ամսից աւելի է, ինչ Բագուի Հայոց Կուլտ. Մութեան գեղարուեստական սեկցիան պատրաստութիւններ է տեսնում Թիֆլիսի Սբ. Ծնունդեան թատրոնի բեմի վրա այսօր մայիսի 25-ի երեկոյեան դնելու Թէւոքեան հայ նշանաւոր կոմպոզիտոր Զուլֆաեանի «Լէբլեբիջի Հօբ-հօր» օպերետը, որ արդէն երեք անգամ դրվել է Բագուում և մեծ աջողութիւն է գտել հասարակական ամենալայն խաւերում, ոչ միայն հայ, այլ և ռուս ու օտարազգի հասարակութեան մէջ։ Օպերային մասնակցելու են հրաւիրված Թիֆլիսում աչքի ընկնող երաժշտական ոյժեր։ Առ այժմ մեծ աջողութեամբ տարածվում են տոմսակները։ Թատրոնի կասայում վաճառվում է նաև օպերետայի համառօտ բովանդակութիւնը։

◆ Հայուհեաց «Մեղու» Աշխատանքի Տան վարչութիւնը խնդրում է մեզ տպել, որ ինքը շնորհակալութեամբ ստացել է Թիֆլիսի վարչի ընկերութիւնից՝ յօգուտ ընկերութեան 75 րուբլի։

◆ Հայուհեաց «Մեղու» Աշխատանքի Տան զբօսանքը, որը պիտի կայանար մայիսի 14-ին, կարապետեան այգում, և ենթանակի վատութեան պատճառով յետաձգվեց, կը կայանայ կիրակի, մայիսի 27-ին «Սպօրտ» այգում, նոյն հետաքրքրական ծրագրով։

◆ Կիրակի, մայիսի 27-ին, երեկոյեան, Վրաց Թատրոնի շէնքի մէջ տեղի կունենայ Թիֆլիսի նահանգական ազնուականութեան ընդհանուր ժողովը՝ պարագլուխ ընտրելու և մի շարք ընթացիկ հարցեր լուծելու համար։ Այդ օրը, ցերեկով, Սիօնի տաճարում վրաստանի էկզարքը կերդվեցնէ ցնծղող ազնուականներին։

◆ Մայիսի 22-ին տեղի ունեցաւ կանանց մէջ առևտրական գիտելիքներ տարածող նորակազմ ընկերութեան ժողովը, որի ժամանակ հաստատվեց ընկ. կանոնադրութիւնը։

◆ Կով. Հ. Բ. Ընկ. դպր.-ուսուցչական ֆօնդի օգնին ստացվել են նուիրատուութիւններ հետևեալ տեղերից. 1) Վարանդայի շրջանի Հղորդ գիւղի դպրոցի ուսուցչի միջոցով հանգանակված տեղացիների մէջ 5 ր. 29 կ., 2) Ա. Ի. Մանթաշեանի ժառանգներից՝ 35,000 ր., 3) Ալէքսանդրոպոլի ս. Փրկիչ եկեղ. դպրոցի ուսուցիչ Պ. Ա. Ղազեանի միջոցով՝ 14 ր., 4) Շնող գիւղից Բագրատ Մկրտումեանի միջոցով, հանգանակած տեղական ուսուցիչ Գեղամ Տէր-Բարսեղեանի միջոցով՝ 6 ր., 5) Վալիսճիխէի դպրոցի ուսուցչի միջոցով, հանգանակած տեղացիների մէջ՝ 3 ր. 50 կ., 6) Բարվանաարայի շրջանի Սուխ գիւղից, հանգանակած տեղացիների մէջ՝ 8 րուբլի։

◆ Թիֆլիս ժամանեց և ապա Անի մեկնեց ակադեմիկոս պրօֆ. Ն. Մարրը։

◆ Թիֆլիսում ձերբակալվեց եագօր Գեօզալեան անունով մէկը, որը վարչական կարգով աքսորված լինելով Կովկասի սահմաններից դուրս, այն է Դոնի Րօստով քաղաքը Կովկասի Փոխարքայի կարգադրութեամբ, ինքնակամ կերպով վերադարձել էր Թիֆլիս։

◆ Մայիսի 23-ին, երեկոյեան ժամը 8-ին Սօլօմոն Կուշիտաշվիլին իր տանը ծանրապէս վիրաւորվեց Ալէքսանդր Զիաուչնաշվիլիի ձեռքով։ Վիրաւորվածի դրութիւնը ծանր է։

◆ Անդրէեվսկայա փողոցի № 44 տանը, Ելենա Գօտմանը, մայիսի 22-ին, ինքնասպանութիւն գործելու նպատակով՝ կարբոլեան թթուառ ընդունեց։ Մի քայլելեան հիւանդանոցում հնար եղաւ նրա կեանքը փրկել։

◆ Մայիսի 22-ին, վիշերով, Գունիբսկայա փողոցում ապրող Պետր Պօկրօվսկին արբած դրութեան մէջ թեթևակի վէրք հասցրեց իր կենակցուհի Աննա Վօսկրեսենսկայային, որից յետոյ ինքնակամ կերպով ներկայանալով ոստիկանութեանը՝ յայտնեց իր կատարած յանցագործութեան մասին։ Նա ձերբակալված է։

◆ Մօտ ժամանակներս Սղնախում կը սկսի հրատարակվել վրացերէն լեզուով առաջնորդ մի թերթ, որ կրելու է «Մամա կախէթիա» (Կախէթի Հայրը) անունը։

ՄԱՑՐԱՔԱՂԱՔԻ ԹԵՐԹԵՐԻՑ

—

◆ Ըստ՝ Հնագիտական ինստիտուտին.—Մայիսի 12-ին Պարիզից Մօսկվա է բերվել էմալի մի դուռ, որ նուիրել է Հնագիտական ինստիտուտին՝ իշխանուհի Մ. Կ. Տէնիշեվայան։ Էմալը շինել է ինքը իշխանուհին և շատ շահագրգիռ է թէ իր չափով ու թէ գեղարուեստական օրնամէնտով։ Դուռը արժէ 30,000 րուբլի։ Այդ դուռը ծախվելու է. դրանից ստացվելիք դրամը գործադրվելու է՝ ձեռք բերելու համար Մօսկվայի Հնագիտական ինստիտուտի սեփական մի շէնք։

◆ Պօչտամտ.—Մայիսի 14-ին օրհնվեց Մօսկվայի նոր ու գրանդիօզ կենտրօնական պօչտամոը՝ Մեսանիցկայա փողոցի վրա։ Պէտք է գիտենալ, որ Արեւմտեան Քրիստոսի ոչ մի տեղ այդպիսի պօչտամտ, ոչ Պարիզում, ոչ Լօնդօնում, Բրիւսէլում, Վիէննայում, ոչ էլ Բերլինում, որ ներկայումս ունի մի պօչտամտ և լաւագոյնն է Եւրօպայում։ Նոր պօչտամտի գլխաւոր դահլիճը ուղղակի ապշեցնում է իր մեծութեամբ։ Մօսկվա էր եկել պօստերի ու հեռախօսների գլխաւոր վարչութեան կառավարիչ Սեվաստիանօվը Պետերբուրգից և անձամբ ներկայ եղաւ հանդիսաւոր օրհնութեանը։

◆ Անասնաբուժական փորձ.—Եկատերինօսլաւի անասնաբոյժ ֆելդշէրը, իբրև փորձ, իր յայտարարութեան հետ ուղարկեց կայարանները մէկի անասնաբուժին մի կատու, որ առնվում էր վրան պատուաստված ձիու խլացութից։ Նարօչնիները յայտարարութիւնը յանձնեցին մի ծրարով, որի վրա գրված էր՝ «Սրա հետ ուղարկվում է մի կատու, որ հիւանդ է ձիու խլացութով»։ Անասնաբոյժը բաց արեց ծրարն ու բարկացաւ. ծրարում կատու չը կար։ Սկսեցին տեղեկութիւններ հաւաքել։ Բանից երևաց, որ կատուն, իրաւ, ուղարկված էր, բայց, ի հարկէ, սայլակով և ոչ՝ ծրարով. տեղ հասաւ ուրախացաւ։ Սկսեցին փնտռել դէս ու դէն։ Վերջապէս հասան սայլապանները, որոնց յանձնված էր կատուն, ու բացատրեցին, թէ «այդ անպիտան կատուն այնպիսի գարշելի հոտ ունէր, որ «շունչ քաշելը» անհնար էր... Մենք էլ վերցրինք ու դէն գցեցինք»։

◆ Կնանքի ընկերութիւն.— Այս խիստ համակրելի ընկերութիւնը ու անհրաժեշտ հասարակական կազմակերպութիւնը ձեռք է բերում Պետերբուրգում իր համար սեփական բնակարան։ Ջիչ օր կը պատահի, որ դէպք չը լինի կուռելու ինքնասպանութիւնների դէմ։ Շինվում են սեղանատներ՝ որոշ քանակութեամբ ձրի ճաշը տալու համար։

◆ Անդրանիկ Զօրավարի թերթերից։ Ասում են, թէ Անդրանիկ Զօրավարը Պարսկաստանից Թիֆլիս գալու ժամանակ Ջուլֆայում ընդունելութեան է արժանացել Ջուլֆայի ամբողջ հայութեան կողմից։ Ասում են, թէ Անդրանիկ Զօրավարը Ջուլֆայում ճաշի ժամանակ ասել է, որ ինքը Թիֆլիս գալու ժամանակ Ջուլֆայում ընդունելութեան արժանանալու մասին ոչ մի տեղեկութիւն չունէր։ Ասում են, թէ Անդրանիկ Զօրավարը Ջուլֆայում ճաշի ժամանակ ասել է, որ ինքը Թիֆլիս գալու ժամանակ Ջուլֆայում ընդունելութեան արժանանալու մասին ոչ մի տեղեկութիւն չունէր։

ԳԻՏՈՒԹ., ԳՐԱԿԱՆ., ԳԵՂ. ԱՐ.

ԹԱՏՐՈՆ ԵՒ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ

—

Արլեկինների թատրոն

«Ուրախ և տխուր ծաղրածուներ»

Այդպէս են ներկայացված մեր առաջ Թիֆլիս եկած նոր թատրոնի հերոսները։

Ծաղրածուները, միմոնները, արլեկինները մի ջնջադարեան թատրոնի չգնաւոր հերոսներն էին լինում։ Նրանք և ներկայումս ժողովրդական թատրոններում — գրաւում են հասարակ դասի հետաքրքրութիւնը։

Եթէ Արլեկինների թատրոնի պիէսաները լինէին իրօք յաւերժած միևս պիէսներին, կը ներկայանային իրօք զուարճացնող երևոյթներ, բայց երբ ամբողջ երեկոն ձեզ ւոյժներ, բայց երբ ամբողջ երեկոն ձեզ ստիպում են զբաղվել արլեկինների ծամածռութիւններ—ովձանձրացնում ննայողին։

Թիֆլիսում Արլեկինների թատրոնը առանձին աջողութիւն չունեցաւ։ Սիրող անդամները թէև իրար հետ խառնած, թէև իրար հակառակ ուղղութիւններով ընթացող՝ պիտի միանան, գէթ մի օրով—իրանց հօր ոսկեպսակի օրը—այդ նուիրական հանդէսը միասին ոտնելու համար, թէկուզ յետոյ կրկին իրարից անջատվելիս էլ լինեն։

Եւ այսօր կրկին շեշտում եմ այդ խղճալի, և կարծում եմ, որ եթէ նոյնիսկ ընտանիքի անդամները դժուարանան իրար ծտեռնալու քայլերը անել, նրանց բարեկամները, անկեղծ համակիրները պիտի փորձեր անեն այդ նպատակով։ Եւ այդ ինձ թեւում է անհրաժեշտ թէ հանդիսի թողնելիք պատկառանքի լիակատարութեան և թէ մանաւանդ հասարակական բարոյականի օգտի տեսակէտով։

Ա. Արմէնեան

ՕՐՎԱՅ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

—

◆ Կովկասի Փոխարքան մինիստրների խորհրդին ներկայացրեց իր եզրակացութիւնը Թիֆլիսում համալսարան բանալու մասին։ Փոխարքան պնդում է, որ այդ միջոցը օգտակար է, և հերքում է այն երկիւղը, թէ երիտասարդութեան կողմից առաջ կը գան էկսցեսներ, սեպարատիզմ և յեղափոխութիւն։

◆ «Б. В.»-ն մանրամասն պատմելով «Դաշնակցութիւն» կուսակցութեան դատավարութեան ծագումը՝ այդ գործում գլխաւոր դերը վերագրում է Թիֆլիսի ժանդարմական վարչութեան պետ գնդապետ Երեմինին։ Լրագիրը վերջացնում է յոյս յայտնելով, որ արդարադատութեան մինիստրութիւնը, որ ներկայումս քննական դիւթ է ժողովում կովկասեան ժանդարմերիայի և պահնորդական բաժանմունքի մասին, որոնք մասնակից են «Դաշնակցութեան» գործին, մանրամասն իրազեկ կանչ հասարակութեան իր քննութեան հետևանքների մասին։

◆ Ալ. Սօլժենիցինը «Н. В.»-ում հաղորդում է, որ անցեալ տարի Կովկասում համալսարան բանալու մեծ ջանքը եղաւ շնորհիւ ոստիկանութեան դեպարտամենտի պետ Զուբէվի զեկուցագրի։

◆ Բամբակագործութեան հարցով զբաղվող յանձնաժողովը առաջարկեց լրացուցիչ կերպով յատկացնել 230,000 ր. Թուրքեստանի բամբակագործութիւնը զարգացնելու համար։

◆ Ռուսաց զինուորական մինիստր Սուխոմլինովը դարձեալ մեկնեց Լիվադիա արտաքին հարցերի մասին տեղի ունենալիք խորհրդակցութեանը մասնակցելու։

◆ Համաձայն զինուորական մինիստրի առաջարկութեան՝ միջնարկական մանսաժողովը ընդունեց այն մեկ միլիոն 839 հազար րուբլին, որ տրվում է Դօնեան զօրքի շրջանի անբերրիութիւնից զրկված ազգաբնակութեան համար։

◆ Համաձայնեցուցիչ մանսաժողովը ընդունեց բանւորական օրինագիծը, որ ներկայացվելու է Պետական Դումայի ընդհանուր ժողովին։

◆ Վերջնականապէս պարզվեց, որ Լէնայի հանքերի բանւորները բողոքվին անզէն էին, երբ զինուորները կրակում էին նրանց վրա։

◆ Մօսկվայում, միլիօնատէր Գէորգեանին սէրտային հոդի վրա գընդակահարած բժ. Խանդամիրեանի գործը պաշտպանելու են Ա լեքսանտովիչը և Դուխովսկին։

◆ Հէնց որ Իրկուտսկի գներալ-նահանգապետը հասաւ Բօտայբօ, կարգադրեց պաշտօնից հեռացնել լօտմիստր Տրիշչենկօյին։

◆ Անգլիան, Ֆրանսիան և Ռուսաստանը Բ. Դրանը բողոք ներկայացրին Դարդանելը երկրորդ անգամ փակելու դէմ։

◆ Զինական կառավարութիւնը առաջարկեց Սուխաումէնին ստանալ ամեն տարի թոշակ 400 տաէլ։

◆ Ասում են, որ Զերնօգօրիայում ռուսաց դեսպան նշանակվելու է Պետերբուրգի Հեռ. Գործակալութեան վերատեսուչ Գիլսը։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԵՏԵՐ. ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾ.

23 մայիսի

ԿԱՋԱՆ։ Սուսկալի հեղեղը քաղաքում և շրջակայքում մեծ ջնասներ պատճառեց։ Ցածր փողոցների նկուղները չրի տակն են։ Քաղաքը մնացել է անջուր չրանցքի մեքենաների փչանալու պատճառով։

ԲՕՒԱՑԲՕ։ Գներ.-նահանգապետը ձեռնարկեց շրջագայելու հանքերը։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ։ Տուգանվեց «Правда»-ի խմբագիրը։ Գրաւվեց «Невскій Голосъ»-ի երկրորդ համարը։ Խմբագիրը ենթարկվում է պատասխանատուութեան։

Գերմանական գաղութը նախաձեռնել պատուեց գերմանական հիւրերին։ Երեկոյեան դեսպանատունը եղաւ խնճոյք։

ԲԱԳՈՒ։ Ոսոիկանութիւնից հալածվող 3 չարագործ 10 զինակով սպանեցին մի ոստիկան, մեւսին վիրաւորեցին։ Ցանցառները կալանաւորվեցին։

Քաղաքապետի պահանջով մշակվեցին միջոցներ պաշտպանելու նաւթահանքերում ջրհորները փորող բանւորներին։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ։ «Տիտանիկի» խորտակման ժամանակ խեղդվել են 16 ռուսներ։

Ի. գ. խ. է դառնում Ակկէրմանի տղայոց գիմնազիայի հոգաբարձու Վլ. Պուբլիկէվիչը։

Խմբագիր՝ ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ՔԱԼԱՆԹԱՐ
Հրատարակիչներ՝ Ա. ՔԱԼԱՆԹԱՐ
Ե. ՏԷՐ-ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ
Հ. ԱՒԱԳԲԵԼԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Օդօլը, առաջնակարգ գիմնականների ընդհանուր կարծիքով, ներկայացնում է առաւելները մաքրելու միջոց, որը ներկայումս միանգամայն աւելի է համապատասխանում առաւելների առողջապահական պահանջներին։

Մէկ սրսուկի գինը—85 կ., մեծ սրսուկինը, որը կը բաւականանայ մի քանի ամիս, 1 ր. 50 կ։

(М. 223994/224002)

ԼՕԳՍ ՏԵՍԱՒ

Ներսիսեան Դպրոցի հրատարակութեամբ

Ուղղագրութեան նոր ձեռնարկ

„ԳՐԱԳԷՏ“

(Տպարանական ձեռագիր տառերով՝ պատրաստված Գերմանիայում)։

կազմեցին՝ Մ. Աբեղեան, Ս. Աբեղեան և Մ. Մասլենճեան

Ս. գրքոյկ. Գինը՝ 25 կօպ.

Դիմել՝ Թիֆլիս, «Գիր» և միւս գրավաճառներին։

Մամուլի տակ է և շուտով լոյս կը տեսնի նոյն ձեռնարկի Բ. գրքոյկը։

(ու.) 367. 2—2

ԼՕԳՍ ՏԵՍԱՒ

„ՓՈՐՋ“

Գիտական, գրական, գեղարուեստական և ժողովրդական երկամսեայ հանդէսը։ Շաբունակվում է բաժանորդագրութիւնը, տարեկան 10 ֆրանկ (ամեն տեղ)։

Հասցէ՝ Rédaction «Portz», 5, Rue Fontenille. MONTPELLIER (France).

Խմբ.-հրատ. Ս. Տէր-Բաղդասարեան

376. 1—1

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ

իրաւունքներով եւ

ՀԱՇԻԱՊԱՀԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ

ԳՈՎՀ. ԶԱՔ. ՏԷՐ-ՕՍԵՓԱՆԵԱՆԻ

Ընդունելութեան քննութիւնները մայիսի 30-ին, 31-ին, յունիսի 1-ին և 2-ին։ Նոյն տեղը պահանջվում են ցեհզաւոր ուսուցիչներ։ Միխայլովսկի պր., № 53.

379. 2—1

Высочайше Утвержденное Русское Общество Пароходства и Торговли, учрежд. въ 1856 г.

ՆԱԻԱԳՆԱՅՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԻ ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ.

2-երային երթևեկութիւն

ՁՐԻՄ-ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ Գիծ

Մեկնում են Բաթումից

I Պօսպային-մարդատար օգնեաւներ.

երկշաբթի ժամ 1-ին գիշերը, շաբաթակի գծով
հինգշաբթի » 1 » » »
շաբաթ » 12 » ուղղակի »

II Մարդատար օգնեաւներ.

երկուշաբթի ժամ 2-ին կեսգիշեր, շաբաթակի գծով
շաբաթ » 2 » » »

III Մարդատար-ապրանքեակիր օգնեաւներ.

երեքշաբթի կէս գիշերին, շաբաթակի գծով.
ուրբաթ » » » »

Ժամերը Պետերբուրգի են։

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԵԱՆ ՊՕՍՏԱՑԻՆ ԳԻԾ

Կանօնաւոր հաղորդակցութիւն ցէպի Ազէքսանդրիայի բիօլեհագայի, Մակրօնիայի, Սերբիայի, Ռումանիայի-Պարսից-ծոցի (Персидскій заливъ) գծերի բոլոր նաւահանգիստները։

ԲԱԼՏԻՒԿԱՆ ԳԻԾ

Կանօնաւոր հաղորդակցութիւն ուղղակի Պետերբուրգ-Բիգա, Լիբաւա և Րիգիի։

Ծոմսակները կարելի է գնել Թիֆլիսի գրասենեակում, Վլադիմիրօվսկայա փողոց, № 18.

Հեռախօս № 11.

Ընդունվում են եւ ապահովացվում են ապրանքները ձեռնտու պայմաններով։

Գործակալ՝ Ս. Խ. Սուլթանեանց

(2.) 0—51

«ՄՇԱԿԻ» ԽՄԲԱԳՐԱՏԱՆԸ

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Համալի Մատենաշարիը

Գ. ՍՈՒՆԴՈՒԿԵԱՆՑԻ

Գինն է 30 կօպ.

(Ձանապարհածախքով՝ 38 կօպ.)

Այս գրքի վաճառումից գոյացուիք գումարը յատկացվելու է «ՄՇԱԿԻ» ապահովութեան ֆօնդին։

Հասցէն՝ Тифлисъ, Ред. газ. „Мшакъ“, или Tifl.s, Rédaction du journal arménien „Mschak“

Եղբ. Խ. եւ Գ. Մալըշևների պահեստում

այս օրերս ստացված են ապակեայ ապրանքները, այն է՝ կօնեակի, շամպայնի, բօրդօյի, մադերի, օղու (մենավաճառ), լիմօնադի, սելտերեան ջրի շիշեր, գատարկ աղուսներ ֆանկօնիի, կոլոր չիշեր (սուլէյներ) 1/4, 3/4, 1/2 և 1 վիդր., քառակուսի շոֆ 1/4 և 1/10, բանկաներ քաղցրաւենիքի համար, լամպի ապակիներ, լամպաներ, սեղանատան բիւրեղեայ ապակուց ամանեղէններ։ Կան մեծ քանակութեամբ լուսամուտի ապակիներ։ Գնները բոլոր ապրանքների բաւականաչափ էժանացված են։

Պահեստը՝ Великокняжская, 24. Խանութը՝ Михайловскій пр., 67.

347. 12—4

(չ. ու. կ.)

„ՄՇԱԿԻ“ ԽՄԲԱԳՐԱՏԱՆԸ

Վաճառվում են հետեւեալ հրատարակութիւնները

1)	Գր. Արծրունու աշխատութիւնները, հատոր I	գ. 1 ր. —
2)	Մանրանկարներ, Վրէժխն, I և II հատորներ	1 ր. 50
3)	Տաճն եւ Երկրի պատմութիւն, Շահրիարի	— 50 կ.
4)	Երկաւորութիւնների առաջին կոպոիկ Քամալեանց Ս-ի.	— 50 կ.
5)	Զէյթունցոց ապստամբութիւն, Շահրիարի	1 ր. — կ.
6)	Մի ամիս Արեւելքում, Հ. Առաքելեանի	— 40 կ.
7)	Իննսուն երեքը, մեծ վէպ Վ. Հիւգօյի, թարգմ. Արշակ Սաֆարեանի	1 ր. 50 կ.
8)	Հայերենագրութիւն, ե. Սպիրիդի, թարգմ. գերմ. Իս. Յարութիւնեանի,	— 50 կ.
9)	Ուրմանիա, աստղագիտական վէպ Կամիլ Ֆլամարիօնի. թ. Հ. Առաքելեանի	1 ր. 50 կ.
10)	Հայկական տգիտութիւն, Էջօի, հատոր I, երկրորդ տպ.	1 ր. 20 կ.
11)	Դէպի Արարատ, Սրբ. Մխիթարեանի	— 40 կ.
12)	Հայերենի հողը, վէպ Հանրի Բօրդօյի, թարգմ. Հ. Առաքելեանի	— 60 կ.
13)	Տնային բժշկարան, բժշկ. Գ. Բարխանի	
	I հատոր, Բնախօսութիւն եւ անդամազննութիւն	1 ր. —
	II » Հիւանդութիւնները (վարակիչ, ներքին, կաշուէ), դեղարան, բառարան	1 ր. 60 կ.
14)	Վեներական ախտեր, բժ. Ա. Բուդուղեանի.	— 5 կ.
15)	Բժշկի զրոյցներ խօլերայի մասին, բժ. Վ. Աբժրուճու	— 15 կ.
16)	Զեռնարկ տրամաբանութեան, հոգեբանութեան, բանահիւսութեան, Հ. Առաքելեանի	— 50 կ.
17)	Հայկական նեցուկները, Հ. Իսպէկի, թարգմ. Լ. Բաբայեանի	— 50 կ.
18)	Քսան վէպիկներ, Գի դը Մօպասանի, թարգմ. Հ. Առաքելեանի	1 ր. —
19)	Նոր կենդրի շեմքին, դրամ. էտիէդ գաւառ. կեանքից, Ա. Ք.-ի	— 40 կ.
20)	Նշանվածներ, պիէս 3 գործ., Ալ. Արէլեանի	— 60 կ.
21)	Դժոխք, ողբերգ. 5 գործ. Վ. Գ. Գէօթէյի, թարգմ. Հմ. Մաժինեանի	— 50 կ.
22)	Խոստովանութիւնը, Լ. Ն. Տօլստօյի, թարգմ. Սուրխաթեանի	— 30 կ.
23)	Կոնֆիդիոն (Զինական խնամատուն), Լ. Ն. Տօլստօյի խմբագրութեամբ կազմեց Ա. Բուլանժէ, թարգմ. Սուրխաթեանի	— 7 կ.
24)	Աստղիկանոցներ մանչերի, ընտրված Լ. Տօլստօյի, Թ. Լ. Դանիէլեանի	— 5 կ.
25)	Ամենքի համար աստուած մէկ է, Լ. Տօլստօյի, թարգմ. Լ. Դանիէլեանի	— 5 կ.
26)	Քոճրերը, Լ. Տօլստօյի, թարգմ. Լ. Դանիէլեանի	— 10 կ.
27)	Ինչո՞վ են կենդանի մարդիկ, Լ. Տօլստօյի, թարգմ. Լ. Դանիէլեանի	—
28)	Շերիպիր եւ իր «Համլէտ» ողբերգութեան ազբիւրն ու քննադատութիւնները, Պետրոս Ադամեանի	1 ր. —
29)	Ցիրուզարձան ողբացեալ Արփիար Արփիարեանի	— 40 կ.
30)	Մի հեղինէին Մի գիր (վեպագրութիւն), Սամ. Մալխասեանցի	— 20 կ.
31)	Ընկերվարութիւն եւ հայ ընկերվարականներ, Մուշեղ եպիսկոպոսի	— 35 կ.
32)	Ձորտերի ազատագրութեան ցիսնամեակը, նկարներով	— 15 կ.
33)	Հայոց եկեղեցւոյ վերանորոգութեան խնդիրը, ե. վ. Տէր-Մինասեանի	— 25 կ.
34)	Անգլիացի Հայսարականքն եւ քաղաքական կեանքը, թարգմ. Մ.-ի	— 15 կ.
35)	Ձմռօնիա կամ ծագող Արեգակի երկիրը, Գ. Ի. Շէյդլերի	— 25 կ.
36)	Միլտօնի կեանքը եւ գրական գործունէութիւնը, Հ. Առաքելեանի	— 30 կ.
37)	Գալիլէցի կեանքը եւ գիտական գործունէութիւնը, Հ. Առաքելեանի	— 25 կ.
38)	Աստուածաշունչ հրաշալիք Մակ. եպ. Բարխուտարեանի	— 80 կ.

Նրանք, որոն կը դիմեն մեզ՝ պահանջելով վերոյիշեալ գրքերից 5 րուբլուց բարձր գումարի՝ կը ստանան 25% զեղչ։ 10 ր. բարձր գումարի պատուէր տուողներն ստանում են 30% զեղչ։

«Մշակի» բաժանորդներից նրանք, որոնք վերոյիշեալ բոլոր գրքերից մի-մի օրինակ կը պահանջեն, կը ստանան 40% զեղչ։

50—26

ՁԱՆԱՊԱՐՀԱԾԱԽՍԸ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱ։

Типографія канцеляріи Намѣстника Его Императорскаго Величества на Кавказѣ Лорисъ-Меликовская улица, домъ казенный.